

Af *Lis Møller* til boligministeren:

„Er kommunalbestyrelserne berettigede til i forbindelse med godkendelse af lejere i socialt boligbyggeri at stille som betingelse, at de pågældende har haft bopæl i et vist tidsrum i kommunen?

Er kommunalbestyrelsen berettiget til at forbeholde sig anvisningsret til ledige lejligheder i socialt byggeri?“

Lis Møller: Mange kommuner, ikke mindst i Københavns omegn, opretholder den bestemmelse, at man først er boligberettiget, når man har haft fast bopæl i kommunen i et nærmere fastsat tidsrum, i nogle kommuner op til 2 år. Denne restriktion er, så vidt jeg kan skønne, i strid med boligministeriets cirkulære af 22. november 1961, punkt 26.

Restriktionen betyder en stavnsbinding for en mængde familier, måske ikke mindst for familierne i det, man benævner „de truede grupper“. Disse familier kan ikke komme bort fra de dårlige, usunde, mørke og fugtige boliger i den indre by og dens baggårde ud til omegnskommunernes sundere boligforhold.

Jeg er ikke rigtig klar over, om dette høje ting egentlig har gjort sig klart, hvilke skader der forvoldes på de børn, der vokser op under disse boligforhold. Boligforholdene er til skade for dem sundhedsmæssigt; disse børn indlægges 3-4 gange så ofte på hospital som børn fra gode boligforhold. Sjæleligt er disse forhold også til skade for børnene; de ser mere, end de har godt af. De fristes også lettere ud i kriminalitet, og de har ikke de samme muligheder, når de begynder skolegangen — for ikke at tale om, hvis de skal frem til en højere uddannelse — som børn fra ordentlige boligforhold.

Man har foretaget nogle undersøgelser, der viser, at der meget ofte sker for tidlige fødsler under de dårlige boligforhold, og for tidlig fødsel betyder ofte risiko for barnets liv og stor risiko for følgesygdomme i form af epilepsi, intelligensdefekt, spasticitet og mange andre sygdomme.

Jeg ved ikke, om man egentlig har gjort sig klart, hvor meget det koster samfundet at tage sig af alle disse børn, børn, som kunne være født sunde og raske — for slet ikke at tale om, hvilke menneskelige tragedier det medfører.

Den nævnte restriktion betyder også, at mange mennesker bliver „statsløse“, ikke mindst enlige mødre og deres børn. En tid bor de på et lejet værelse i København, så hos familie f. eks. i Lyngby, så en tid hos venner i Gladsaxe, derefter på Kvindehemmet på Jagtvej eller i husvildeafdelingen på Amager Fælledvej, så måske en overgang i et blikskur ude i Tårnby — aldrig længe nok ét sted til at få det borgerskab, som disse kommuner forlanger, for at moderen kan få en blivende bolig.

Flere kommuner har også ved deklARATIONER eller servitutter helt overtaget anvisningen af lejligheder i det sociale byggeri. Det er, så vidt jeg kan se, i uoverensstemmelse med bestemmelserne i samme cirkulære. Det er derfor, jeg beder boligministeren besvare mit spørgsmål.

Boligministeren (Kaj Andresen): Det er i de gældende regler om det sociale byggeri forudsat, at adgangen til at opnå en bolig i dette byggeri skal stå åben for den mindre-bemidlede del af befolkningen i almindelighed.

På grund af boligforholdene umiddelbart efter den anden verdenskrig blev der som bekendt indført boliganvisningsregler, der gav de kommunale boliganvisningsudvalg mulighed for at stille krav om en vis tids forudgående bopæl i kommunen som betingelse for at opnå bolig i såvel privat som socialt byggeri. Lovhjemmelen herfor blev imidlertid ophævet ved lejeloven af 1958, og der er altså ikke i dag lov hjemmel til at kræve forudgående bopæl i kommunen som betingelse for at opnå lejlighed i socialt byggeri.

Jeg ville dog gerne pege på, at loven om boligbyggeri giver kommunalbestyrelserne visse beføjelser til ud fra sociale hensyn at forbeholde lejligheder for bestemte befolkningsgrupper. En kommunalbestyrelse kan forlange, at visse lejligheder stilles til rådighed for sådanne mindst-bemidlede, som efter kommunalbestyrelsens skøn har størst behov derfor. Ligeledes kan et vist antal lejligheder i et nybyggeri forbeholdes husstande, der bliver husvilde som følge af sanerings- eller kondemneringsvirksomhed, og efter den bestemmelse er der i de senere år åbnet mulighed for til